

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 3-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostale inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENEČ

inzerati:

Enostolna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več kot trikrat 9 v

V reklamnih noticah stane
enostolna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsa dan, izvenemki nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročila, inzerate in reklamacije. —
Upravištkega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 6 strani.

Istrska mladina na delu.

Tiho in vztrajno klije in deluje v Istri katoliško narodna ideja, brez hrupa in šuma gre svojo pot, zavedajoč se svoje nezlomljive moči, svojega neporušljivega temelja, svojih večnih ciljev. Niso še sijajni in daleč vidni njeni uspehi, a zato so pa resnični, globoko segajoči, polni kali bodočega bogatega življenja in razvitka.

Najveselejši in najtolažljivejši pojav katoliško narodne misli v Istri je dejstvo, da jo je sprejela v svojo idealno dušo poštna istrska šolska mladina in se z vsem ognjem postavila v njeno službo. Kakor je pri nas katoliško narodno dijaštvo z ostalo poštno mladino kvas in sol naše srečne bodočnosti, tako je tudi za hrvaško-slovensko Istro največjega pomena prepored tamošnje mladine v katoliško-narodnem duhu.

30. in 31. julija letos se je zbrala ta mladina k sestanku v Ždrenju, da si iz oči v oči pove svoje lepe misli in želje in skupno začrta pot do ciljev: Časne in večne sreče celokupnega naroda. Mednje je prišel med drugimi deželni poslanec č. g. Šime Červar, ki je tudi daroval sveto mašo, nadučitelj Bačić i. dr. Po sveti maši so se vršila predavanja: Abiturijent Božidar Milanović o krščanstvu in prirodnih vedah, in bogoslovec Ivan Ujčić o praktičnem krščanstvu; na njegov predlog je dijaštvo sprejelo in sklenilo objaviti sledečo izjavo:

»Hrvaško-slovensko istrsko katoliško dijaštvo, zbrano na sestanku 30. in 31. julija v Ždrenju, apelira na vse kompetentne cerkvene faktorje, da se zavzamejo za to, da se na naših srednjih šolah čim prej osnujejo Marijine kongregacije, a še posebno se prosi večleč. gg. katehete, da store vse potrebne korake, da se vprašanje o Marijinih kongregacijah čim prej reši.«

Prihodnji dan, v nedeljo, 31. julija, je predaval jurist Stojan Brajša o podrobnem delu v narodu ter opozoril zlasti na važnost ljudskega štetja in tozadevno podučno delo med ljudstvom. Nato se je vršila razprava o protialkoholnem gibanju med dijaštvom; sprejet je bil sklep, da naj se med dijaki osnujejo protialkoholni klubi, ki bodo med mladino razširjali in utrjali abstinenco.

Razven tega se je razpravljalo o

»Savezu hrv. kat. narodnog djaštva«, ki se je letos osnoval v Osijeku.

Po teh razpravah, ki so jasna pričala, kako resno in globoko korenini v srcu istrske mladine katoliška in narodna misel, se je vršil občni zbor akademičnega ferialnega društva »Dobri-la«. Mlado društvo je svojo skrb za sedaj v prvi vrsti posvetilo delu za dijaško organizacijo, za pridobivanje somišljenikov med srednješolci. Na tej poti je doseglo tudi najlepših uspehov. V novi odbor so bili izvoljeni: Anton Defar, jurist, predsednik; Božo Milanović, abiturijent, podpredsednik; Stojan Brajša, jurist, tajnik, blagajnik in knjižničar; revizorja: teolog Purič in abiturijent Kajapič.

Da bi tudi ljudstvo imelo viden in neposreden dobiček od tega plodovitega zborovanja, je društvo »Dobri-la« ustanovilo knjižnico, ki jo je prevzel v svojo oskrb župnik in deželni poslanec č. g. Červar.

Po popoldanskem zborovanju se je vršila na vrtu Družbine šole lepa ljudska veselica, pri kateri so sodelovali dijaki in ki je nudila navzočemu priprostemu ljudstvu veliko poštene, nepriljene zabave. Italijani so demonstrirali — z godbo. Je vsaj malo manj nevarno, kakor kadar se poslužijo svojega specialnega narodnega orožja: bodalca!

Tebi, pošteno istrsko dijaštvo, pa tisoč sreč na pot k svetlim večnim idealom!

Osuševanje barja.

»Domoljub« objavlja o osuševanju barja sledeč strokovnjašk članek, ki zasluži vso pozornost. Slove takole:

Kdor pride v Ljubljano zlasti z Dolenjskega, radovedno gleda, kako poglobujejo Gruberjev kanal, in ljudje z glavo zmajujejo, ali se bodo ti stroški poplačali. Povejmo svojo misel o osuševanju ljubljanskega barja!

Ko je inženir Podhagsky pred leti izdelal načrt za osuševanje ljubljanskega barja, je mislil samo na to, kako bi povodnji odpeljal po Gruberjevem kanalu in po Ljubljani. Njegov načrt je bil enostranski, kajti izkušnja nas uči, da se barje ne sme izsušiti, ker izsušeno barje je slabše od mokrega barja.

Vodna višina Ljubljane je sedaj 285 metrov in 50 centimetrov nad morjem. Če bi se ta višina za cela 2 metra znižala, tedaj bi se talna voda na barju tudi tako poglobila, da bi šota bila ločena od vodne gladine, ki jo napaja,

in to bi jako slabo vplivalo na rodovitnost barjanske zemlje.

Čisto napačno je mnenje, ki ga imajo nekateri, da se mora šota odstraniti in da se naj obdeluje spodnja plast. Ravno šota je za poljedelstvo, če se prav obdeluje, tako dragocena, da jo je treba pred vsem ohraniti in izrabiti. Če bi se šota izrezala in požgala, bi ostala veliko manj rodovita spodnja plast, ki bi jo bilo mogoče le z velikimi stroški, s pridnim obdelovanjem in gnojenjem, za poljedelstvo pridobiti.

Ljubljansko barje se bo moralo za vse čase obdelovati kot barje. Priroda ne trpi sile, ampak treba se ji je prilagoditi in njeno naravo pametno izkoristiti. Že dosedanji poizkusi obdelovanja barja so pokazali, da se dajo doseči na njem izredno bogati uspehi, če se z barjansko zemljo pravilno ravna.

Šota ljubljanskega barja ni slabša, ampak boljša od druge prsti, samo prav jo je treba izrabiti in voda, ki je potrebna, se ji odvzeti ne sme.

Šota ima v sebi mnogo dušika; to je ona prvina, ki je rastline največ potrebujejo za svojo rast. Če zemlji zmanjka dušika, mora se ji po gnojenju zopet ta tvarina nadomestiti. V tem oziru se je šota ljubljanskega barja kemično preiskovala, in dognalo se je, da je na enem hektarju površine z globino šote 20 cm — dušika 7200 kg, kalija 2700 kg, fosforove kisline 870 kg, apnenca 23.900 kg.

Sedaj pa računajmo vrednost! Če bi se gladina talne vode znižala za 2 metra, tedaj bi šota na površini 7200 ha bila na suhem. To šoto bi izrezali ali požgali, ostanek bi se izpremenil v prah, ki ni za poljedelstvo za rabo. Če pa računamo 1 kg dušika v gnojilu na 1 K vrednosti, tedaj bi po pokončanju te šote barje izgubilo dušika v vrednosti 52 milijonov K!

To je vrednost, ki je danes resnično v barjanski zemlji, a bi se izgubila, če bi se z barjem tako ravnalo, kakor nekateri mislijo. Kako drago se plačuje kalij in fosforova kislina kot umetno gnojilo! To vse je pa v šoti in bi šlo v nič, če bi se šota uničila. Potem bi pa drago kupovali umetna gnojila.

Iz tega se tudi razvidi, da je silno nespametno, šoto na barju zažgati, kajti ravno najbolj potrebne snovi gredo z dimom v zrak. Če vidim, da barje požigajo, se mi zdi ravno tako, kakor bi videl kmeta, ki si z bankovci fajfo prižiga.

Barjani morajo torej šoto ohraniti, kajti šota je za bodočnost bogati vir, iz

katerega bo poljedelec dvigal svoje zaloge. To je ena!

Druga je pa ta, da se osuševanje barja ne sme tako vršiti, da bi barju le vodo jemali, ampak barju bo treba tam, koder mu bo zmanjkalo, vode tudi napeljati. Zaradi povodnji se morata Ljubljana in Gruberjev kanal poglobiti. A morajo se tudi napraviti zatvornice, s katerimi se bo vodna gladina lahko zvišala, tako da se dvigne talna voda po celem barju. Pa ne le to! Tudi pritoki Ljubljane bodo morali dobiti zatvornice, da se bo ob suši voda lahko napeljevala na potrebne kraje.

Kako nespametno bi bilo uničevanje šote, se razvidi tudi iz tega, da bi bili vsi stroški za osuševanje barja ven vržen denar, če bi se hkrati zgornja plast barju odvezla. Potem bi se tudi površina barju znižala — saj mnogo se je že — in tedaj bi ob povodnji na znizani zemlji zopet voda stala.

Kakor čujemo, se je prvotni načrt za osuševanje barja že zelo izpremenil v tem smislu, kakor smo ga zdaj opisali. Ne misli se več na tako daleč segajoče osuševanje, kakor ga je nameraval inženir Podhagsky, ampak zmagal je smisel za pametno kmetovanje. Barjani pa naj varujejo svojo šoto!

Poučni izlet ljubljanskega mladeniškega društva v Trst.

Kat. mladeniško društvo ima v svoji kroniki gotovo zapisanih lepo številko dobro vspehlih prireditev, ali take poučne, kot je bil izlet v Trst in okolico, dne 14. in 15. avgusta, pač nima še nobene. Zdi se mi primerno, da kot udeleženec izleta, objavim tudi slovenski javnosti njegove glavne zanimivosti.

Z jutranjim tržaškim poštnim vlakom se je odpeljalo v nedeljo društvo, kateremu se je pridružil tudi oddelek Katol. društva rokodelskih pomočnikov. Nalogo, opozarjati udeležence na vse zanimivosti izleta, so prevzeli društveni predsednik Alojzij Stroj, ravnatelj trgoveke šole B. Remec in akademiki Kržan, Masič, Mazek in Tomec. Ti gospodje so že na potu opozarjali na krajevne znamenitosti in na vse, kar je bilo videti važnega v narodno-gospodarskem oziru. Večina udeležencev je videla prvič kraški svet in so jo zelo zanimale naprave za pogozdovanje Krasa in obdelovanje s trudom pridobljene zemlje.

»Da!« dostavi Nehušta, »toda slovo bo še hujše. Mesto je izgubljeno in vse, kar je v njem.«

Samo Kaleb se je delal pogumnega in rekel:

»Ne boj se, Mirijam. Poznam tega človeka. Blazen je.«

»Kje se konča modrost in kje se začne blaznost?« je vprašala Nehušta.

In odšli so dalje proti vratom tempelja in vedno po istih praznih, okrvavljenih ulicah.

XIV. POGLAVJE.

Esenci zopet najdejo svojo kraljico.

Vrata, kamor so begunce napotili, ako hočejo govoriti z velikim duhovnikom, so bila ena izmed vrat Huldah na južni strani kraljeve hodnice in tja so dospeli preko doline Tiropeon. Ko so bili že blizu njih, so se naenkrat odprla na stečaj vrata, ki so jim bila najbližja in skozi nje je planilo kakih tisoč ali še več oboroženih mož, ki so glasno vpili in vihteli svoje meče ter udri naravnost proti njim. V tem trenutku so bili begunci sredi odprtega prostora, ki je bil nekaj pokrit s hišami, sedaj pa je bilo videti samo črno in razdejano zidovje.

LISTEK.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. —

Prevel J. M.

(Dalle.)

Na jasnem nebu nad Jeruzalemom je gorela velika zvezda repatica, ki je bila videti kakor velikanski ognjen meč. Res je bilo, da so jo videli že poprej v Tiru, toda nikdar poprej ni bila tako svitla. To jim je bilo slabo znamenje, samo Benoni je trdil, da se ost meča obrača proti Cezareji in oznanja, da bo roka božja uničila Rimljane.

Kaleb je dal povelje in korakali so trepetajoč od mraza in strahu preko skalovitih gričev proti Jafskim vratam; med potom so opazili, da je bila dežela opustošena, kajti le malo žita je bilo videti na polju in še to je bilo pohojevano, črede pa niso videli nobene. Ko so dospeli do vrat, so jih našli zaprte, in ustavili so jih vojaki, divji ljudje iz vojske Simona iz Geraze, ki so držali Dolenje mesto.

»Kdo ste in česa želite?« so jih vprašali.

Kaleb jim je povedal svoje ime in ker se je zdelo, da jim to ni zadostoval,

je Benoni razložil, da so begunci iz Tira, kjer so sovražniki veliko Judov poklali.

»Begunci imajo vedno denar pri sebi; najboljše je, ako jih pobijemo,« je rekel poveljnik pri vratih. »Brez dvoma so izdajalci in zaslužijo smrt.«

Kaleb se je raztogotil, ukazal odpreti vrata in jih vprašal, s kakšno pravico se drznejo zabraniti vstop njemu, znanemu častniku, ki se je zmogovalno bojeval v vojski.

»S pravico močnejšega,« so odgovorili. »Oni, ki so pustili Simona v mesto, naj to opravijo s Simonom. Ako pripadate k stranki Janeza ali Eleazarja, pojdite gori v tempelj in potrkajte na njegova vrata,« in porogljivo so pokazali na druga vrata zgoraj.

»Ali je prišlo že tako daleč,« vzklikne Benoni, »da Jud napada Juda v Jeruzalemu, rimski volkovi se pa brez strahu klatijo okoli mestnega zidovja? Jaz, Benoni iz Tira, nisem pri nobeni stranki, akoravno je, kakor mislim, moje ime znano in v čisljih pri vseh strankah. Jaz zahtevam, da grem ne k Simonu, ne k Janezu in ne k Eleazarju, marveč k mojemu bratranecu Matiji, velikemu duhovniku, ki nas je semkaj poklical.«

»Veliki duhovnik Matija,« je rekel poveljnik, »to je druga stvar. Dobro, ta

nas je pustil v mesto, in milo za drago, lahko pustimo tudi mi v mesto njegove prijatelje. Pojdi noter, bratranec velikega duhovnika Matije in s teboj cela tvoja družba,« in odprl je vrata.

Ko so vstopili v mesto, so stopali po ozkih ulicah proti tempelju. Po tlaku so ležala mrtva trupla. Izza oknic so jih opazovali ljudje, toda nikdo jih ni pozdravil. Smrtna tišina je vladala po praznih ulicah. Naenkrat so začuli en sam toječ glas, ki pa je prihajal iz take daljave, da ga niso razumeli. Glas se je čul vedno bližje in opazili so si vobradatega, suhega, do pasu golega človeka, ki je kričal:

»Glas iz vzhoda! Glas iz zahoda! Glasovi iz vseh štirih vetrov! Glas Jeruzalema in glas tempelja! Glas ženinom in nevestam! Glas vsemu ljudstvu: Gorje! gorje Jeruzalemu!«

Prišel je do njih in stopal skozi njihove vrste, kakor da bi jih ne videl.

»Človek, kaj pomenijo te besede?« zavpije Benoni nad njim. Tujec pa se ni zmenil zanj, marveč je imel svoje blede oči vprte v nebo in odgovoril: »Gorje, gorje Jeruzalemu! Gorje, gorje vam, ki prihajate v Jeruzalem!«

Kričeč je šel dalje in izginil.

»Kako grozen pozdrav je to!« vzdihne Mirijam.

Od Opčin dalje, kjer smo se udeležili božje službe, smo šli peš, da smo toliko lažje videli vse naravne zanimivosti. Pri openskem obelisku, katerega so Tržačani ostavili leta 1844. cesarju Ferdinandu, smo zagledali morje, obsežno tržaško mesto in njegovo slikovito okolico.

Preveč bi se raztegnil popis, ko bi hoteli naštevati velika poslopja, cerkve in razne naprave v Trstu, katere nam je bila prilika ogledati, pozabiti vendar ne smemo posebej obiska c. kr. zoologično - znanstvenega opazovališča in ogledovanja Lloydovega arzenala.

Lep je pogled na morsko ravnino, a pač zanimivejši kot tak pogled je ogledovanje živali, ki jih krije morje, in kakor jih vidimo žive v akvariju c. kr. zoologično - znanstvenega opazovališča. Pri takih prilikah, kot v akvariju, se pač živo zavedamo, kako nedostaten je vsak pouk z opisi in slikami. Vsi udeleženci izleta imajo pač boljše pojme o raznih polipih, morskih zvezdah, o vsakovrstnih ribah in o različnih rastlinah v morju, kakor bi si jih mogli pridobiti po še tako temeljitom opisovanju.

Najbolj hvaležne poslušavce je pa dobil med udeleženci vodnik po Lloydovem arzenalu. Razložil nam je zaporedoma vsa dela, ki se vrše pri izdelovanju novih ladij. Zlasti so nas zanimali velikanski kotli, parna kladiva v približni teži 40 centov, naprava, po kateri se ladje vzdigujejo s parno silo in s podloženimi gibljivimi rižami na suho, da se jih tam popravi in zopet spusti v morje, (naprava se imenuje »slip«), in priprave, ki se rabijo, da ladja zleti v morje. — Ogledali smo si tudi prekomorski parnik »Carniolia«, ki je bil slučajno na obali v arzenalu, ker je potreboval majhnih poprav.

Nadaljna točka poučnega izleta, je bil obisk deželne istrske razstave v Kopru. Geslo mladini mora biti: »Porabi vsako priliko, da se kaj novega nauči!« Mladini, posebno mladim obrtnikom, pa zlasti dajo mnogo pouka vsakovrstne razstave. Po prijetni vožnji po morju smo si torej ogledali kopersko razstavo. Samoumevno je, da nas je posebno zanimal elektrotehnični oddelek, kjer so razstavljeni razni stroji za obrtne namene in pa umetno-obrtne, zlasti cerkvene starine.

K celotni sliki poučnega izleta ljubljanskega Katoliškega mladeniškega društva v Trst in okolico spada še popis glasbene, pevske in gledališke produkcije, ki jo je društvo priredilo v nedeljo, 14. t. m. pri Sv. Ivanu. Videli smo že več podobnih prireditev, a reči moramo, da nas je nad vse veselo presenetila točnost in dovršenost, s katero so društveniki izvršili posamezne točke programa. Nastop pevcev, tamburašev in igralcev, je občinstvo sprejelo z viharim odobravanjem, tako, da so vrli tamburaši morali dodati par točk, in da so spretni igralci bili prisiljeni priti zopet na oder, da se zahvalijo za ovacije. Posebno pozornost so vzbujali pevci pri koncertu, kakor tudi drugi dan pri sveti maši v šentivanskih cerkvi. Koncertu samemu pa je g. Ludovik Baždarski s svojimi vzorno prednašanimi samospeli dal umetniški značaj. Tržačani so opetovano izražali društvu zahvalo, da jim je dalo priliko slišati ljubljence ljubljanskega občinstva.

Vsa prireditve je pokazala, da ima ljubljansko mladeniško in rokodelsko društvo izborna izvežbane pevske,

glasbene in igralne moči, ki se z ljubeznijo oklepajo svoje lepe organizacije. Poučni izlet v Trst jim je navdušenost za njih društvo še pomnožil in okreplil.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

Ta dni je bila v bistvenih potezih objavljena nova trgovinska pogodba s Srbijo, ki jo je Avstro-Ogrska po dolgotrajnih ovirah in zavlačevanjih dne 17. julija vendarle spravila pod streho. Seveda pogodba ne stopi takoj v veljavo; avstrijska vlada jo more sicer na podlagi pooblastilne postave začasnou uveljaviti, a ogrska vlada nima nobenega pooblastila od zbornice in mora za to slednji pogodbo šele predložiti v rešitev. Ni pa nobenega dvoma, da bi se ogrska zbornica kaj upirala in bo sprejela pogodbo s Srbijo tako hitro in gladko, kakor je nedavno tudi rumunsko pogodbo. Na kak zadržek v srbski skupščini tudi ni misliti in tako ni daleč čas, ko bodo trgovinske razmere med našo monarhijo in Srbijo zopet prišle v normalno strugo.

Nova trgovinska pogodba sicer ne varuje popolnoma naših kmečkih koristi, a vendar toliko, da z njo niso zadovoljni ne oni, ki izvažajo svoje blago v Srbijo, pa tudi ne konsumenti. Z naše strani se je jako omejil uvoz srbskega mesa, zlasti govejega, zato je pa Srbija zvišala več ali manj občutno carino na nekatere naše izvozne izdelke in blago. Tu nekoliko podrobnosti.

Po novi pogodbi bo smela Srbija v našo državo vsako leto prodati 15.000 volov in 50.000 prešičev, a izključno le zaklanih. Tu pa je treba upoštevati, da bo meso izvažala k nam po svoji trgovinski pogodbi tudi Rumunska, in sicer stopnjevanje, leto za letom vedno več, tako, da bo prišlo prvo leto z Balkana v našo državo 25.000 volov in 100.000 prešičev, zadnja leta pa 50.000 volov in 190.000 prešičev. Razven tega sme Rumunska prodati k nam tudi 100.000 ovac; Srbiji se glede drobnice ni nič dovolilo. Računati je treba dalje s tem, da se bo tudi Bolgariji moralo dovoliti vsaj malenkost glede uvoza mesa, vendar pa to ne bo posebno spremenilo položaja.

Živali se bodo krale na srbskih tleh v posebnih klavnicah pod nadzorstvom avstro-ogrskih veterinarjev; meso se bo smelo uvažati le v polnih vagonih in po ponovnem ogledu. Prodaja tega mesa pa bo omejena le na ona mesta, ki porabijo veliko mesa; n. pr. Dunaj, Dun. Novo mesto, Linec, Solnograd, Gradec, Inomost, Trst, Praga, Brno, Olumuc, Tropava i. dr. Zagarinilo se bo živali pred klatvijo, in sicer po enakih postavkah, kakor veljajo za Rumunsko: goved po 9 K 40 h za meterski stot žive vage, prešiči od 10 do 110 kg teže po 11 K za vsak kos, težji prešiči pa po 10 K za meterski stot žive vage.

Tudi z ozirom na uvoz srbskih sliv je naša država dovolila nekaj olajšav in sicer je določila za posušeno blago v sodih ali vrečah do 50 kg surove teže, v zabojih z najmanj 10 kg surove teže ali pa prosto se vozeče nezabito blago po 8 K za meterski stot in po 10 K meterski stot za vsako drugače odpremljeno posušeno blago. Mezga iz sliv brez sladkorja 5 K 50 h met. stot.

Razven tega pa je seveda na podlagi največjih ugodnosti Srbija deležna tudi vseh drugih znižanih carinskih

dovju je Nehušta skrila Mirijam, jo položila na travo ter ji obvezala rano. Mirijam je kmalu zaspala od vtrujenosti. Nehušta jo je nekoliko časa opazovala in premišljevala, kaj ji je sedaj storiti, a tudi njej se je hotelo dremati.

Naenkrat se prestrašena vzbudi, ker se ji je zdelo, da je videla nekega človeka z bledim obrazom in sivo brado, ki je gledal na nje izza neke skale. Čudno se ji je zdelo, ker je res pred seboj videla tako skalo, a človeka ni videla nobenega. Ozrla se je kvišku. Nad njima se je vzdigoval mogočni zid visoko v zrak. Tam ni mogel izginiti, samo martinček je mogel plezati po oni strmini. In tudi nikjer drugod ga ni bilo, kajti nikjer ni bilo kakega skrivališča. Ko je čez nekaj časa zopet pogledala na skalo, ni videla samo enega sivobradatega obraza, marveč dva, ki sta opazovala njo in Mirijam. Ko se je vzdignila, sta izginila. Nehušta se je vlegla zopet nazaj in se delala, kakor da bi spala in zopet sta se prikazala, pozorno ju opazovala in se šepetaje živahno razgovarjala. Naenkrat se je eden obeh obrazov obrnil, tako, da je luč padla nanj. Sedaj je Nehušta vedela, zakaj se ji je ta obraz v sanjah tako znan zdel in se je hvaležno ozrla proti nebu.

»Brat Itijel,« je zaklicala, »čemu se skrivaš po tem skalovju kakor kunec?«

postavk avtonomnega tarifa, ki se jih dovoli drugim državam v pogodbah z njimi.

Ugodnosti, ki nam jih je Srbija dovolila, obstoje v glavnem v tem, da se je za nižje navedene predmete dosegla carina, kakor je bila določena v pogodbi iz leta 1908. Ti predmeti so v glavnem ti-le: Slad, hmelj, drva, stavbeni in drug les, moka, olje, oljne kisline, surov sladkor, katranovi destilati, mineralne barve itd., dalje volnene rute, vrvarsko blago, dežniki in solnčniki, krtačarsko blago, tesarska dela, sodarsko blago, lesene late, papir, kamnito blago, opeka, surovo železo in razni železni izdelki, zlasti tudi železniški in stavbeni ter poljedelski. V prav majhni meri se je zvišala carina na pivo (od 10 na 12 dinarjev), cement (od 120 in 220 na 135 in 235), sveče (od 35 na 40), toaletna mila (od 35 na 40), bombaževe in volnene tkanine, usnje za podplate (od 66 na 75), usnjene in lesene izdelke itd. Občutno pa se je zvišala carina na pohištvo iz upognjenega lesa; leta 1908 je bila določena na 25 dinarjev, a sedaj na 42 dinarjev. Istotako občuten je povišek za konfekcijsko blago, za katero se bo plačevalo 100odstotno doklado k tkaninski carini. Zelo je prizadet izvoz ovratnikov in manšet, finejših čevljev in žlebastega stekla.

80. rojstni dan našega cesarja.

Ljubljana, 19. avg. 1910.

Vsa svetovna javnost je še danes pod vtisom osemdesetletnega jubileja avstrijskega cesarja Franca Jožefa I. Listi slave modrega vladarja, ki si je v poznih dneh svojega življenja s svojo zmernostjo in vojaško ostrižnostjo proti sebi ohranil pravo mladeniško čilost in živahnost, za katero ga lahko zavidajo ljudje, ki še niso niti 50 let stari. Strog do sebe, ljudomil do drugih, obziren in ljubezniv, mož, ki veže vse avstrijske narode, je slika, ki jo podaja o njem časopisje. Sivolasni vladar strogo izpolnjuje svoje vladarske dolžnosti. Vojaško točno in natančno si ureja svoj čas. Nad vse ljubi planine, na katere pohiti, kadar mu to dopusti čas. — Avstro-Ogrska je Franc Jožef I. Taki akordi so odmevali te dni in odmevali še danes v svetovnem časopisju. Ne samo Avstrijci, tudi inozemci in njihovo časopisje posveča dojenju vladarjev članke, ki slave moža dela, moža dolžnosti, velikega dobrotnika vseh, ki trpe bedo.

Nadvojvode in nadvojvodinje so včeraj čestitali vladarju v tistem tihem, čarobno lepem Išču, kjer cesar tako rad biva in kjer je najbolj srečen v družbi svojega vnuka in vnukinje, v njihovi otročji sobi, kjer visoki vladar sam rad poigra z njimi.

Popoldne ob 3. je bila slavnostna rodbinska pojedina. Cesarju je čestital prestolonaslednik. Cesar se mu je ljubeznjivo zahvalil in mu stisnil roko. Slavnostni dan je zaključila v Išču pojedina dostojanstvenikov.

V Cerknico!

V nedeljo 21. avgusta na veliko ljudsko slavnost! Spored je zelo lep. Obhod po trgu, sveta maša na prostem pri sv. Roku z godbo in ljudski shod. Popoldne po litanijah javna telovadba Orlov, komerz in velika, zelo zabavna ljudska veselica s šaljivo loterijo. Zanimanje za to prireditev je splošno. Vsi se obirne priprave. Vljudno še enkrat vabimo k obilni udeležbi tudi one, ki morda niso še dobili kakega posebnega vabila.

Cerkniško okrožno predsedstvo Orlov.

Otvoritev društvenega doma v Velenju.

Dovolj znano je težavno stališče, katero ima Slovenec v krajih, ogroženih od Nemcev. Potencirano hvalevredno je tamkaj delo in trud ter energija posameznika, ki se prizadeva v kakršni koli obliki zajeziti prodiranje narodnih nasprotnikov, ki imajo materijelno vso moč v rokah. Le skrajna požrtvovalnost in neumorno delo je v stanu tu kaj opraviti, kar ima trajen pomen in uspeh.

V Šmartnem, deset minut od Velenja, imamo v osebi g. kaplana Goričarja moža, ki je postavil z društvenim domom v Velenju sebi veličasten spomenik v pričo njegovega dela, slovenskemu življu tam okoli pa trajno torišče izobrazbe in narodove ohrane.

Bilo je že zelo živahno v Velenju, ko se je pripeljala četa pevcev »Ljubljane« z zastavo v Velenje, sprejeta na kolodvoru od kmečkega odposlanstva

s poslancem dr. Vrstovšekom na čelu, dalje v trgu pa posebej od župana, veleposestnika g. Skaze. Vobče je bilo znatni slavnostno razpoloženje med ljudstvom, zbirajočim se k slovesni službi božji ob 10. uri. Precej prostorna cerkev je bila kmalu polna, pa tudi zunaj obkoljena od množice, ki je z zanimanjem poslušala govor č. g. dr. Medveda, tega priljubljenega ljudskega govornika. Pri sledeči slovesni sv. maši so v sicer neznošni vročini na koru izborno popevali pevci »Ljubljane«.

Ob 3. popoldne je bilo določeno blagoslovljenje in otvoritev novega doma. Četa prireditev je imela značaj ljudskega tabora. Kmalu po kosilu so hiteli okoličani peš in na vohoz z banderi od vseh strani proti prijaznemu gričku, kjer stoji novi dom. Zbirali so se Šoštanci, Šaleščani in Savinčani. Po 2. uri je sprejelo istotako kmečko odposlanstvo s poslancem dr. Vrstovškom in pevci »Ljubljane« z razvito zastavo goste, ki so došli z vlakom. V dolgem sprevodu smo se napotili skozi trg v Šmartno, na čelu šoštanskega godba in veselo vihrajoča zastava »Ljubljane«. Trikrat so zadoneli po trgu »Hej Slovani« z godbo in odmevalo je urnebesnih narodnih vzklikov, vmes izza grma kak Heil, ki je dobil vsakikrat gromek odgovor. Po prihodu v društveni dom je blagoslovil novo poslopje domači g. župnik ter otvoril novi dom s kratkim navdušenim govorom g. dr. Hohnjec. Prostorna dvorana je bila seveda kmalu prenatlačena in atmosfera neznošna. Zaorila je »Ljubljana« »Lepo našo domovino«, vzneseno je govoril zbranemu ljudstvu raz oder še g. župan Skaza imenom občine, dalje poslanec dr. Benkovič in poslanec dr. Vrstovšek, potem pa smo šli na prosto, kjer se je razvilo pravcato taborsko razpoloženje. Pesem za pesmijo je odmevala po dolini, drug za drugim so vstajali govorniki in podžigali zbrano ljudstvo k trajnemu in odločnemu odporu. Najkrasnejše je pač govoril zopet dr. Medved, katerega so dvignili na rame, kakor tudi pozneje g. kaplana Goričarja, ki je poleg vseh drugih govornikov, ki so se deloma opetovano oglasili, pristrčno pozdravljal »Ljubljano«, ki je v prvi vrsti s pesmijo nadela slavnosti toliko navdušenje. Zahvalil se je vsem zborovodja g. Svetek, povdarjajoč, da »Ljubljana« ne vidi svoje naloge završene samo v akademičnem gojenju glasbene umetnosti, nego tudi v praktičnem delu med ljudstvom, ker je za slovensko stvar domača pesem eminentne važnosti.

Posebno zanimanje je vzbudil s svojim dovršenim govorom mladenič Zajc iz Škal. Krog 6. ure se je ljudstvo jelo razhajati. Hvaležno za prekrasen dan, nas je opletlo s cvetjem in iskreno pozdravljalo ter spremilo »Ljubljano« na kolodvor, kjer je par nemških pobalinov hotelo delati zmešnjavo, pa jih je slovenska pest brž potisnila na cesto in kvitirala falotski čin prejšnje noči, ko so strgali z mlajev pred domom za stave.

Slučajno so se z istim vlakom peljali domov celjski nemški pevci in na kolodvor prišedši jeli hajlati in prepevati, ali cel vlak nemčurjev (za nas so morali petipeti nove vozove) je »Ljubljana« v družbi z drugimi udušila s slovensko pesmijo. Po vseh postajah do Celja, sosebno v Šoštanju, ni bilo miru pred heilovci, vendar v Celju ni bilo nobenega konflikta, dasi je »Ljubljana« pri večerji na vrtu sredi Celja čvrsto zapela par domorod. pesmic in na potu na kolodvor »Hej Slovani«. Končan je bil prelep dan. Prelep po zaslugi slovenskega duhovna-pijonirja g. kaplana Goričarja ter trudoljubivega poslanca dr. Vrstovška.

Slava jima! Dom stoji! Tisti, ki so ga sezidali, so porok, da bo v njem torišče slovenske kulture.

MINISTRSKI SVET

včeraj je bil le kratek. Pečal se je pred vsem z upravnimi zadevami.

KOLERA.

V Bariju v Italiji je izbruhnila kolera. Dozdaj je umrlo že 39 oseb. Grozno že razsaja kolera v Rusiji. Nad sto oseb je na koleri umrlo na Ruskem Poljskem, v Peterburgu pa v osmih dneh 123 oseb.

Družinska Pratika 1911

je ravnokar izšla in se dobiva od danes nadalje pri vseh dosedanjih razprodajalcih. - Cena razprodajalcem ostane nepremenjena.

»Pristaši Janeza so, ki nas napadajo,« je zaklical nek glas in begunci so zbežali na vse strani, tudi Kaleb in Benoni, ker sta videla, da je vsak odpor nemogoč proti takemu številu. Tekli so proti razvalinam iskat zavetja, a v tem se iz istih razvalin prikaže druga četa vojakov, ki so bili pristasi Simonovi. Kmalu so Janezovi in Simonovi trčili skupaj in v ta metez zajeli še nekaj beguncev. In vnela se je krvava bitka.

Nehušta je prijel Mirijam za roko, potegnila jo je za seboj in obe sta bežali. Divji kriki so ju spremljali in puščice, ki so jima brnele okrog ušes; ena je zadela Mirijam v nogo. Vendar sta še v obupnosti bežali naprej, kam, seveda nista vedeli, dokler se Mirijam ni zgrudila od slabosti.

»Vstani!« je rekla Nehušta.

»Ne morem,« odgovori Mirijam. »Nekaj je ranilo mojo nogo. Glej, kri mi teče.«

Nehušta se je ozrla okoli sebe in videla, da sta zunaj drugega ozidja v novem mestu Bezeta, ne daleč od starih Damaških vrat, kajti na levi in nekoliko zadaj za njima se je vzdigoval veliki stolp Antonija. Pod tem zidovjem so ležali kupi smeti preraščeni s travo in cveticami. Ta prostor se ji je zdel primeren, da bi se mogli za nekoliko časa skriti, posebno ker ni bilo nikjer hiš v obližju. V eno velikih razpok v zi-

Dnevne novice.

+ **Cesarjev 80. rojstni dan** se je po celi deželi praznoval z izredno slovesnostjo. Vsako mesto, vsak trg in vsaka vas je bila okrašena s slovenskimi in cesarskimi zastavami, ponekod je bila tudi bajna razsvetljava, duhovniške in posvetne korporacije so se šle poklonit oblastem, da sporoče čestitke ljudstva najvišjemu prestolu. Slovensko ljudstvo je zopet pokazalo, kako ljubi cesarja in je neomajno zvesto prestolu ter avstrijski domovini.

+ **4. septembra** se vrši na Brezjah h seja odbora Zveze Orlov. Program je jako važen za nadaljni razvoj naše organizacije. Udeležba je strogo obligatna, tako da brez tehtnega vzroka ne sme nihče izostati. Opozarjamo tudi vse odseke, da 4. septembra, ki je bil že pri seji v Logatcu določen, ne sme noben odsek ničesar prirediti.

+ **Liberalna kunšt.** Bum! Bum! Naše liberalce zelo veseli, ker sta liberalna veleuma dr. Novak in pa Franchetti govorila na narodnogospodarskem kongresu. Neki strokovnjak na narodnogospodarskem polju, ki pozna dobro to reč, je včeraj tako-le rekel: »Čital sem, kar je govoril dr. Novak. Sramoval sem se, ker to, kar je pripovedoval dr. Novak, se od časa do časa boljše čita v »Mercurju«. O Franchettiju pa ne rečem drugega, kakor: Friseur, bleib' bei deiner Scheer!« S svojima predavanjema na slovanskem gospodarskem kongresu sta se dr. Novak in Franchetti nesmrtno blamirala. Naravnost otročje neumen je pa »Narodov« stavek: »Kaj pa bodo take reve, kakor sta dr. Pegan ali profesor Jarc, na narodnogospodarskem kongresu, ko drugega ne znata, kakor otrobe vezati.« To je tako modro povedano, da se tej modrosti morajo smejati celo vrabci na dvorišču in na strehi »Narodne tiskarne«.

+ **Lumen mundi.** Franchetti je v svojem referatu na narodnogospodarskem kongresu v Ljubljani govoril isto, kar se je že obravnavalo na shodu kranjskih obrtnikov. Pritoževal se je tudi, da različne korporacije pošiljajo v obrtne svete neobrtnike. Mož naj bi prijel ljubljanski občinski svet, ki je poslal za zastopnika v obrtnopospeševalni urad neobrtnika dr. Windischerja, ne pa njega, Franchettija, obrtnika in občinskega svetnika, kar bi bilo tembolj pričakovati, ker »Narod« piše, da sta dr. Pegan in Jarc ničli, Franchetti pa svetovni um, inkarnacija vesoljne pameti, drugi Sakya-Muni.

+ **S kajžarji** zmerja glasilo puhlega liberalnega purgarstva, »Slovenski Narod«, pošteno slovensko kmečko ljudstvo, češ, »ker se pri volitvah glasovi samo štejejo in ne tehtajo in ker velja sto kajžarskih glasov ravnotoliko kakor sto uradniških glasov, je čisto naravno, da imajo klerikalci mandate.« Kljub temu, da bi liberalci radi kandidirali v Beli Krajini in lovili kmečke glasove, imenujejo ljudi, od katerih se liberalna »inteligence« redi in jih odira, kajžarje. Ni jim prav, da kajžar ravno toliko velja kakor kak liberalni uradnik. Seveda, siti in leni liberalni gospodi bi bilo prav, če bi mogli, kakor svoje čase, kajže spravljati na boben in kajžarjem posojati na judovske procent, dokler bi jih ne izmzgali ter se za kajžarske groše odebelili. Liberalni uradniki pa bi radi, kakor v tistih davnih lepih dneh, kajžarje hrulili po pisarnah, jih zmerjali in gulili ter komandirali. Kajžarji pa seveda niso več tako neumni in zato bodo, kakor doslej tudi odslej pri volitvah postavili na prag tiste liberalne meščanske škrice, ki zaničujejo kajžarja, pa so sami doma iz kajže in so v mladih dneh otepali kajžarsko kašo, ki je sicer priprosta jed, ampak pošteno pridelana, dočim se mnogi liberalni »intelektneži« maste na račun in škodo bajtarja. Taki ljudje niso za med kajžarje, zato po celi domovini proč z njimi!

+ **Rudarski shod** se vrši v nedeljo dne 21. t. m. v Trbovljah ob 9. uri dopoldne. Na shodu poroča odposlanec »Jugoslovanske strokovne zveze«. Rudarji, vsi na shod!

+ **Shod S. L. S.** Na Breznici je predaval dne 7. avgusta veleč. g. deželni poslanec Ivan Piber o delovanju poslancev S. L. S., o planinstvu itd. Navzoče občinstvo ga je poslušalo z velikim zanimanjem. Potem je predaval veleč. g. dr. Svetina o pomenu in nametu »Slovenske Straže«. Njegov temeljit in navduševalni govor je imel ta uspeh, da se je ustanovila podružnica »Slovenske Straže«.

+ **Občni zbor pododbora »Slovenske Dijaške Zveze«.** Ob izredno lepem vremenu se je vršil na Velike maše dan v Slovenski Bistrici, v hotelu »Avstrija« občni zbor pododbora »Slov. Dij. Zveze« za Štajersko. Počastili so zborovanje g. deželni poslanec Peter Novak,

ki je pozdravil dijaštvo v imenu načelstva posojilnice, vlč. g. kaplan Ozvatič, ki je želel zborovanju najboljših uspehov, g. profesor Rabuza, zastopano je bilo tudi učiteljstvo. Abit. Slavič je predaval o prekmurskih Slovencih, g. urednik Kemperle je pozdravil v imenu žurnalistike ter govoril o obrambnem delu. Po odborovem poročilu se je izvolil sledeči nov odbor: abit. Franc Strižič, predsednik; jurist Ljudevit Kosec, tajnik; bogoslovec Alojzij Rozman, blagajnik. — Pri popoldanski veselici so se izkazale vrle diletantke od Sv. Jurija ob juž. žel. in celjski dijaki, pri prosti zabavi pa neumorni tamburaški zbor in pevci. Vsem skupaj in vsakemu posebej, ki je na ta ali oni način sodeloval, najsrčnejšo zahvalo!

+ **Vrhovni predstojnik Salezijanec.** Dne 16. avgusta je bil izvoljen za vrhovnega predstojnika salezijanske družbe veleč. g. profesor Pavl. Albera, bivši vrhovni spiritual, star 62 let. Njegovo mesto je zasedel č. g. dr. Julij Barberis.

+ **Nadškof dr. Stadler zopet odlikovan.** Dr. Stadler je v spomin 80-letnice prejel od cesarja marmorno plaketo z zlatim cesarjevim portretom. Izvršil je plaketo profesor R. Marschall; namenjena je le za odlikovanje gotovega številu visokih dostojanstvenikov in ne pride v trgovino.

+ **Zopet vojaško veteransko društvo!** Tudi na Brezovici pri Ljubljani se je zbralo nekaj vrlih mož, kateri ustanovijo v nedeljo, dne 21. t. mes., ob 3. uri popoldne vojaško veteransko društvo na Brezovici, s sedežem na Brezovici pri Ljubljani. Ker so ravno vojaška veteranska društva, kakor v obče znano, izmed najbolj častitljivih društev, ki obstoje samo iz izkušenih, neodvisnih mož, bivših doslužnih vojakov, se želijo tudi pri nas zbrati in se z veseljem spominjati na mlada nekdanja junaška leta, ko so zares trpeli na bojnih poljih in prelivali kri z mečem in puško v roki za moč domovine in presvitlega cesarja. Precejšnje število patriotskih somišljenikov se je že naznanilo za vstop v omenjeno društvo. Še večje število jih je pač še pričakovati. Naznanilo se jih je tudi že več bivših junakov iz pretečenih hudih vojniških časov, kakor n. pr. iz leta 1859, 1866, kakor tudi onih iz bosenske okupacije leta 1878, katerih hrabra prsa še dandanes dišijo tedanjih hrabrih časov blesteče kolajne. Društvo bode vsekozi humanitarno in se bode ponašalo tudi z lastno bolniško blagajno, katera bode dajala svojim vestnim rednim članom v slučaju bolezni podpore. Pametni možje se tega društva tudi jako vesele. Torej, vsi zavedni pametni možje, pokažite, da ste tudi še dandanes neustrašeni hrabri možje, kakor ste bili takrat, ko ste stali krutemu sovražniku v krvavih bitkah neustrašeno z mečem in puško v roki za dom in cesarja nasproti in pridite vsi k ustanovitvi ob 3. uri popoldne.

+ **Olvoritev osebnega postajališča Sv. Ana.** Med postajo Trst c. kr. drž. ž. in postajališčem Ricmanje v km 151 proge Herpelje - Kozina - Trst c. kr. drž. žel. ležeče obratno ogibališče Sv. Ana se otvori 20. avgusta 1910 kot postajališče. Postajališče izdaja vozne liste in odpošilja prtljage.

+ **Vabilo k cesarski slavnosti,** ki jo priredi gorjanski moški pevski zbor v nedeljo, dne 21. avgusta, ob pol 4. uri popoldne v prostorih gdč. Fani Por na Dolgem brdu. Spored: 1. Godba. Gorjanski godbeni klub. 2. Petje. Poje moški in mešani zbor. 3. Tombola. 4. Licitacija in nekaj za smeh. 5. Govor. 6. O mraku razsvetljava in spuščanje raketov. 7. Cesarska pesem. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. — Vrši se ob vsakem vremenu.

+ **Od strele zadet** je 10. avgusta umrl mrliški ogleda Jožef Zupan, ko je ravno kosil na polju. Čudno, da je tudi lansko leto isti dan in skoro ob isti uri postal v obližju neki kosec žrtev strele.

+ **Suhorje.** Dne 15. t. m., t. j. na Veliki Šmaren, je bil tu gospod nadučitelj Ivan Zupan iz Dolskega in je po popoldanski službi božji predaval o perutninarstvu, posebno o kokošji reji. Navzoče žene in dekleta so pazno sledile raznim nasvetom, kako in s čim se krmi, kake vrste kokoši bi bile najprikladnejše za tukajšnje razmere itd. Za naše kraje in razmere bi bilo prav dobro, da se ta panoga kmetijstva še bolj razširi in udomači. Kajti Trst je blizu, kjer se jajca in odgojeni piščanci prav dobro lahko prodajajo. Torej, gospodinje suhorske, na noge, proč z vsemi predsodki, in bodete videle, da se tudi v tem oziru lahko dobi lep denar za razne domače potrebe. Gospodu predavatelju pa bodi na tem mestu izrečena naša prisrčna zahvala, da se je potrudil priti v oddaljene naše gorske kraje.

+ **Kolo ukradeno.** V Dravljali je bilo na Veliki Šmaren popoldne okrog 4. ure ukradeno iz drvarnice gostilne pri Sojerju kolo »Dürkop«, s svetilko na karbid, prostim tekom »Torpedo« in magistratno številko 359, črno na rdečem polju. Kolo je dobro ohranjeno, črno barvano, obroča na kolesih imata bolj slabo vidno rdečo progo. Plašči so novi, zadnji je popolnoma rdeč. Spreddaj je novo ponikljana zavora. Sedlo ima številko 22, je na štirih navzdol zavitih vzmetih, katerih desni je v sredini zlomljen. Prestava je izrezana v podobi triperesne detelje. Izsleditelju je zagotovljena primerna nagrada. Kdor bi kaj vedel o kolesu, naj to naznani orožnikom ali policiji.

+ **Goveja, prašičja in perutninarska razstava** se priredi dne 19. septembra t. l. v Kandiji pri Novem mestu in sicer prva za novomeški okraj, druga za novomeški in krški okraj in tretja za celo deželo. Pozivljemo živino-rejce in gospodinje, da se mnogoštevilno udeležijo razstave, pri kateri se bo razdelilo na premijah okroglo 2000 K. Kdor želi kaj razstaviti, naj se prihlasi do 31. t. m. razstavnemu odboru ali pa kmetijski podružnici v Novem mestu.

+ **Družinska pratika za leto 1911** je izšla v založništvu v Ljubljani z zelo raznovrstno zanimivo vsebino ter mnogimi, letos posebno izbranimi slikami. Dobiva se od sedaj nadalje v vseh trgovinah. Cena 24 vin. izvod, po pošti 10 vin. več. Kdor bi je ne mogel dobiti pri domačem trgovcu, naj si jo naroči v Ljubljani pri »Katoški Bukvarni« ali pa v prodajalni »Katol. tiskovnega društva«. Zahtevajte povsod le našo »Družinsko pratiko« s podobo sv. Družine. Razprodajalci dobe znaten popust.

+ **Slovenec umrl v Ameriki.** V Clevelandu v Ameriki je umrl v bolnici rojak Josip Krejič, star 28 let, doma iz Ustja na Vipavskem.

+ **Slovenec ubit v Ameriki.** V Clevelandu so ubili v neki gostilni dne 31. julija Slovenca Ivana Sluga. Zaprl so dva Irci, ki sta osumljena uboja.

+ **V Ameriki ustreljen Slovenec.** V Duluttu je umrl v bolnišnici Slovenec Martin Ravnihar, 30 let star. Dne 4. julija je bil ustreljen v Aurori, državi Minnesota, z revolverjem. Iz informacije, ki jo je dal umrli Ravnihar zdravniku, je razvideti, da so v nedeljo dne 3. julija t. l. v oni hiši, kjer je stanoval Ravnihar, imeli neko slavnost, pri kateri je bilo — kakor navadno, preveč vsakovrstne pijače. Rekel je, da je med 12. in 1. uro popoldni eden od mož, ki so bili tam zbrani pred hišo, začel preveč razgrajati ter ga je hotel pomiriti. Nastal je prepir. Ravnihar se je obrnil proti hiši, padel je strel in ga zadel v

+ **Samoumor vojaka.** V Sarajevu je minoli petek nek infanterist 96. pešpolka s svojo službeno puško petkrat ustrelil v oficirsko jedilnico, kjer so bili zbrani častniki treh bataljonov. Zadel ni nikogar; nato je z nova nabasal puško in se ustrelil.

+ **Veliko novo vojašnico za ulance** grade v Zagrebu med Deželičevim Prilazom in zidanmoško progo južne železnice. Stavbišče meri 21.000 kvadratnih m., od teh zavzema jezdarnica sama 1700 kvadratnih metrov. Vse zgradbe so izvršene iz železobetona; vojašnica bo do jeseni popolnoma gotova.

+ **Srbski bosenski kmetje proti agam.** V okolici Bos. Gradiške so srbski kmetje svojim agam odrekli izplačilo desetine. Sploh se med tamošnjim srbskim ljudstvom pojavlja Turkom sovražno gibanje; oblasti so ukrenile vse potrebno za vzdrževanje miru.

+ **Generalni inšpektor čet ekselencen baron Albori** nadomestuje cesarja pri paradi dne 18. avgusta na Dunaju. Kakor čujemo, je dobil generalni inšpektor čet ekselencen baron Albori, kateri sedaj v dobro znanem hotelu Valentina Šturma v Poljčah pri svojih sorodnikih biva, brzojavko, da po najvišjem ukazu presvitlega cesarja prevzame dne 18. avgusta parado na »Šmelcu«. To je zopet nov dokaz za priznanje velikih zaslug in visoke časti tega vobče priljubljenega generala. Danes se odpelje v posebnem salonskem vozu na Dunaj, ter se vrne v jesen, da se nekoliko razvedri na lovu. Četudi bi se lahko udeležil velikih lovov, ga vendar tu na krasnem Gorenjskem najbolj veseli iskati in streljati divjačino, četudi je ni toliko kakor drugod. — Izmed vseh letovišč v Avstriji so mu Poljčje najbolj priljubljene, kamor že zahaja nad 20 let.

+ **Zahvala Jesenicam!** Da je prireditelj gorenjskih dijakov in Orlov 14. t. m. tako sijajno uspeła, se odbor gorenjske podružnice S. D. Z. kar najiskrenejše zahvaljuje vlč. g. župniku Skubicu za krasen cerkveni govor, vlč. g. Kogoju za izborna godbo pri telovadbi in igri in vlč. g. Čuku za pomoč na vseh koncih in krajih. Odbor se za-

hvaljuje nadalje g. predsedniku Slov. katol. del. društva, Iv. Krivicu za brezplačno prepustitev dvorane v Delavskem domu in pozdravni govor na kolodvoru, velečenim jeseniškim gosposodičnam za šopke in sodelovanje pri igri, vrlemu jeseniškemu telovadnemu odseku in drugim zastopnikom gor. Orlov za številno udeležbo in izborno telovadbo, katoliško-narodnim Jeseničanom za gostoljubnost in številne zastave, s katerimi so pokazali svoje simpatije do nas, kakor tudi vsem gostom, med katerimi nas je počastil tudi g. državni poslanec Pogačnik, za obilo udeležbo in vsem dragim tovarišem ter prijateljem ki so kaj pripomogli, da je slavnost tako sijajno uspeła. Tem potom odzdravljamo tudi na številne brzojavke, zlasti premilost. knezoškofa in drugih, ki so želeli mladi setvi obilega blagoslova. Bog daj! — Odbor.

+ **Romanje Kraševcev na Brezje,** ki je bilo določeno za 23. avgust, je preloženo na september.

+ **Premeščenje.** Č. g. Jakob Ukmar, dosedaj kaplan pri Starem sv. Antonu v Trstu, je določen za ravnatelja škofijskega konvikta. Na njegovo mesto pride č. gosp. Adrijan Brumen, dosedaj kaplan pri sv. Jakobu v Trstu. — Gosp. Ukmarju čestitamo na mestu, ki je kakor nalašč za njegovo delavnost v prospeh katoliške misli.

+ **Nevaren italijanski baron.** V Dubrovniku je 15. t. m. na ulici pred Hrvatsko Čitalnico z revolverjem napadel dr. Iva de Giulli nek italijanski aristokrat iz kraljevstva, po imenu baron Mayneri. Napadalec je že preje razdrl zakonsko srečo dr. de Giullija, ker je zapeljal njegovo ženo, sedaj ga je hotel ubiti. K sreči pa strel ni zadel in je ostal dr. de Giulli nepoškodovan. Vročekravnega italijanskega barona so zaprli in bo po prestani kazni izgnan iz Avstrije.

Štajerske novice.

+ **Šoštanj.** Tukaj se je dne 31. julija ustanovila mladeniška zveza; dne 14. avgusta pa dekliska zveza. V odbor so izvoljeni v mladeniško zvezo: Zajc Josip, predsednik; Koren Martin, podpredsednik; Golob Josip, tajnik; Pečolar Janez, blagajnik; Drev Anton, Navodnik Matevž in Ravljen Miha. V deklisko zvezo: Ravljen Pavlina, predsednica; Hrastnik Marija, podpredsednica; Medved Ivana, tajnica; Ravljen M., blagajnica; Turinek Neža, Drev Marija in Stropnik Liza. Govoril je za mladeniško zvezo urednik »Straže«, g. Kemperle; za deklisko zvezo pa g. dr. Hohnjec. Bog daj mnogo uspeha.

+ **Posvečenje oltarja.** V nedeljo dne 21. avgusta bodo prevzvišeni knezoškof dr. Mihael Napotnik posvetili pri sv. Jožefu pri Mariboru novi oltar presv. Srca Jezusovega. Oltar je krasno delo mariborskega kamnoseškega mojstra Kocianciča. Pontifikalno opravilo in pridigo v misijonski cerkvi bodo imeli prevzvišeni knezoškof sami.

+ **Maribor.** Dne 15. avgusta je bila v zavodu č. šolskih sester trojna slavnost: 1.) slavnost preobleke; 2.) slavnost začasnih obljub za 3 leta; 3.) slavnost večnih obljub. Preoblečenih je bilo 28 kandidatinj. Med njimi je 7 učiteljic, namreč: Gorup Viktorija iz Tomaja, sedaj s. Urbana, Jerman Frančiška iz Repenj, sedaj s. Akvilina, Štil Barbara iz St. Janža na Koroškem, sedaj s. Milena, Pinter Marija iz Maribora, sedaj s. Irmira, Jager Terezija iz Ljubljane, sedaj s. Amanda, Fohn Ana iz Celja, sedaj s. Imelda in Šrbinc Roza iz Knittelfelda, sedaj s. Gizela. 5 je učiteljic za ročno delo in sicer: Zužek Marija iz Vel. Lašč, sorodnica prečastitega gospoda svetnika Sim. Zužeka iz Vodice, imenuje se s. Adelinda, Grmek Marija iz Tomaja, s. Kordula, Muri Marija iz Jezerskega, s. Marcela, Misia Ana iz Kapele, s. Mansveta in Gosak Terezija iz Žič, s. Izabela. Dve sta učiteljici za otroški vrtec: Svetel Albina iz Ljubljane, s. Viktorija in Koštomaj Olga iz Gaberja pri Celju, s. Edita. Izmed ostalih je šest šivilj, druge pa bodo delovale pri gospodinjstvu in gospodarstvu. Začasne obljube za tri leta je napravilo 26 sester, večnih obljub pa 9. — Kandidatkinje preoblekel in obljube sprejel je v imenu nadpaspasirja mil. g. stolni dekan dr. Ivan Mlakar ob veliki asistenci duhovščine. Več gospodov duhovnikov, bližnjih sorodnikov kandidatinj, je prihitelo od blizu in daleč, da s svojo navzočnostjo proslave dan veselja za naš samostan. Med njimi smo videli tudi preč. g. svetnika S. Zužeka iz Vodice. Po slovesnosti je bil obed v samostanu, h kateremu so novovenčane sestre povabile svoje bližnje sorodnike. Med obedom so se vršile napitnice in prebrali telegrami. Izmed drugih naj bota omenjena posebno dva: Spijit: Čestita svima ciela samostanska obitelj. — Ljubljana: Kiti cve-

toči nevesti podeli Bog solnce in rose, da ko se cvetje ospe, sad se pokaže bogat. Dan je Gospodov in vaš, radujte vesele se v Bogu, cveti vam božja pomlad, sveti vam milosti zor! Kalan in sestre. — Število častitih sester je naraslo do 224, kar je res častno. Sestre iz mariborske matrne hiše delujejo po vseh slovanskih deželah, tudi v Bosni, Afriki in celo v Ameriki. Očividno se ozira sv. Frančišek na svoje hčerke ter blagoslovja njih delo v čast božjo in odgojo slovenskih mladenk.

Š Bralno društvo pri Sv. Križu tik Slatine priredi v nedeljo, dne 21. avgusta 1910. popoldne ob 3. uri dvojno slavnost. I. V čitalnici: Odkritje A. M. Slomškove slike. Slavnostni govor č. g. V. Zolgarja. Pesem pred in po govoru. II. Na vrtu g. Fr. Ogrizka: Cesarska slavnost Spored: 1. Cesarska pesem. 2. Deklamacija. 3. Nagovor predsednika bralnega društva. 4. Družba lepih dobrih. 5. Petje cerkvenega zbora in sviranje gramofona. Opomba: Ves čisti dobiček je namenjen za uboge slovenske šolarje pri Sv. Križu.

Š Cesar je sankcioniral štajerski deželni zakon za regulacijo Pesnice.

Š Sv. Marko pri Ptujju. Dne 14. avgusta sta bila poročena g. Jožef Kette, trgovec v Ljubljani in Marica Ivanjšič, komptuaristinja v kat. bukvarni v Ljubljani. Bilo srečno!

Š Z mlekom zastrupili. Iz slovenjegraškega okraja se poroča, da se je šest oseb Mastinškove družine zastrupilo s pokvarjenim mlekom. Vsled hitre zdravniške pomoči se je posrečilo rešiti vso družino.

Ljubljanske novice.

NE IGRAJTE SE SKRIVALNIC!

Kdor vzame v roke včerajšnji »Sl. Narod« in današnji, se mora zelo smejati zmedenosti tistih, ki imajo pri listu besedo. Smešno je, kakšno stališče zavzema zdaj »Slovenski Narod«. Včeraj jutraj ti piše na prvi strani, da ni bilo na predvečer cesarske slavnosti v Ljubljani nobenih demonstracij, na zadnji strani prizna, da so kričali demonstranti pred kazino »Živio« in peli »Hej Slovani«. Včerajšnji večerni »Narod«, pa že priznava, da je klical občinstvo pred Prešernovim spomenikom »Živio Hribar«! Tudi »Narodni Dnevnik« prizna, da so se vršile demonstracije, o katerih je »Narod« pisal, da v Ljubljani nihče ne ve zanje. Včeraj zvečer piše »Narod«, da so povzročili demonstracije Nemci, danes pa upije, da so jih vprizorili seveda »klerikalci« in se klanja tistim Nemcem, ki jih je včeraj takoko psoval, da je bil zaplenjen! Kako se že glasi tista lepa povest o tatu, ki beži in s polnimi pljučami kriči in kaže s prstom na ljudi: »Tat! Tat! Mi nismo tako zlobni, da bi pripisovali obžalovanja vredne dogodke v sredo tisti oficijelni slovenski liberalni stranki, katere glasilo je od časa do časa »Slovenski Narod«, ker dobro vemo in smo že včeraj povedali, da so tu vmes tiste tajne sile, ki so v veliko nevoljo oficijelne slovenske liberalne stranke priredile klavirno velesrbsko demonstracijo na cesarjev predvečer v Ljubljani. Smešno je, kako dokazuje »Narod«, da nihče drugi kakor klerikalci, ni povzročil demonstracij. Dvajsetseptembarske krvave demonstracije so tudi »klerikalci« naredili, kaj ne? Trdi, da je prišlo okrog 25 do 30 Orlov in katoliških rokodelskih pomočnikov iz »Rokodelskega doma«. To je popolnoma izmišljeno, ker smo se takoj danes poučili in nedvomno dognali, da si je to povest »Narod« od konca do kraja izmisлил, ker ni nihče, ki jih »Narod« imenuje, niti član Orla niti član katol. Rokodelskega društva. In kliče: Živijo Srbija! Ali smo morebiti trdili, da so klicali Živijo Srbija stari »Narodovi« liberalci? Prevladali res niso, ampak žal, padli so, in zato, ker so padli, smo jih ostro obsodili. Kričala je mularija, tista mularija, ki jo je prepirla s policijo, tista mularija, ki je vprizorila septembarske oslarije, tista mularija, ki se je »Narod« tako boji, da jo še zdaj ne obsoja in ne pove, kar ji gre ter bi s tem lahko vzbudil sum, da z njo simpatizira! »Narod« upije, naj navedemo ime na glede na srbsko ekspozituro. Tisto velesrbsko »politično oslarijo«, kakor jo je nedavno nazval sam dr. Tavčar, hoče »Narod« zdaj kar utajiti. Mi smo bili že v sredo zvečer obveščeni o veleizdajskih klicih, ampak za to pa nismo na svetu, da podajamo gradivo za kake veleizdajske procese, ker predobro vemo, da tisti, ki so kričali »Živio Srbija«, so le zapeljani reveži, med tem, ko se pravi voditelji »oslarije« lepo skrivajo! »Narod« naj piše patriotično in ostro obsoja »oslarije« in otročarije, pa bo mirna Bosna! Zdaj tega ni storil in iz-

kuša zvaliti krivdo danes na Nemce, jutri na klerikalce, pojutrišnjem pa morebiti že na soc. demokrate, če ga dovede njegova hinavska taktika pozneje na anarhiste, nam ni znano. Kar je bilo, je bilo, smo zapisali včeraj. Mi smo pošten list, ki ne zatajuje, kar se zgodi. Zelo prav bi bilo, ako bi bili demonstrantje ob cesarjevem predvečerju poleg lepe himne »Hej Slovani!« peli tudi cesarsko, ki jo liberalno časopisje ob vsaki priliki v nič devlje, tako pa je dobila po krivdi izvestne klike žalibog vsa prirediteljstva značaja Hribarjevega slavja, kar je bilo zelo neumestno in zelo netaktno, ker se ni slavil rojstni dan ljubljanskega župana, marveč osemdesetletnica za Ljubljano prezslužnega avstrijskega cesarja Franca Jožefa I. Če kdo še do danes ni verjel, da so v Ljubljani demonstracije na cesarjev rojstni dan bile organizirane in vse kaj drugega kakor patriotične, tega je »Narod« zdaj gotovo prepričal, da so bile! Saj tako upije in besni, da samega sebe izdaja. Tako n. pr. piše, da se ni klicalo »Pereat Avstrija!« Kdo pa je to trdil? Ali ste morebiti vi ta vzklik slišali? ... Liberalci imajo pač slabo glasilo, ki jih samo pomaka v blato! Če bi nič ne bilo, ne bi »Narod« divjal kakor španski bik. S Hribarjem pa je cela reč toliko v zvezi, da smo še mi za njegovo potrditev zavzeli, ker ga liberalcem privoščimo in nismo tako neumni, da bi zavoljo njega odobraval kršenje občinske avtonomije, liberalci pa so netaktno demonstracije zanj sami povzročili s svojimi reklamnimi noticami. Naše stališče glede večnih demonstracij v Ljubljani je jasno: Nam ni mar vlade, še manj pa seveda ljubljanskih Velenemcev, ki koketirajo s hohencolerstvom, ampak nam je le za slovensko ljudstvo, ki vsled pobalinstev dvajsetseptembarske organizirane mularije trpi veliko škodo. Mularija, nahujskana od ljudi, ki gonijo noro srbsko idejo, nam škoduje, da si sama na sebi brezpomembna. Cesarjev god se je povsod praznoval dostojno, le v Ljubljani so morale lepo patriotično slavje kaliti temne eksistence, ki ne nosijo nobene odgovornosti, izvestni hohstaplerji, špekulantje, ki jim je le za senzacijo in za pokvarjanje mladine in tistih ljubljanskih slojev, ki sledijo vsakemu radikalnemu vetru, če je še tako smrdljiv. Pošteni ljudje se morajo zoper to vzdigniti, da ne bodo zgolj lumpje imeli pravico javnosti. Zato ne odobrujemo strahopetne taktike oficijelne liberalne stranke, ki vtika glavo v pesek, pa tudi ne takozvanih »zmer-nih« ljudi, ki menijo, da par smrkovcev ni vredno toliko besedi. Smrkovci gotovo ne, ampak interes celega slovenskega ljudstva, v prvi vrsti Ljubljane, pa je, da se organizirano smrkolinstvo radikalno pomeče, da ne bo vsako slavje pokvarjeno od mularije. In zato jo treba postaviti na pranger! Tudi dvajsetega septembra izpočetka ni bilo nič posebnega, končalo se je pa s krvjo in »železno pestjo«, ki jo še danes po krivdi izvestnih falotov čutimo. Zato bomo odslej vsak tak pojav brezobzirno registrirali in obsojali! Kaj stori vlada, to nas nič ne briga — naš namen je, da se pošteni ljudje organizirajo zoper črno stotnjaštvo po beigranskem revolverskem načinu, ki se v Ljubljani redno pojavlja in tisto časopisje, ki hoče našemu ljudstvu res dobro, mora v boj zoper mularijo, ki svojo pokvarjenost skriva pod plaščem narodnega radikalizma!

Ij Jugoslovanska Strokovna Zveza ima danes svojo sejo ob 6. uri zvečer v »Zadružni Zvezi«, na kar opozarjamo.

Ij Romanje na Trsat. Tozadevno notico glede na romanje, ki ga priredi Podporno društvo tobačnih delavk in delavcev na Trsat, moramo popraviti v toliko, da vožnja ne stane 5 K 80 vin, ampak 6 kron 20 vinarjev.

Ij Neznanec, ki je pred nekaj dnevi utonil v Ljubljani in za katerega ime se še takrat ni vedelo, se je sedaj dognalo, da je leta 1891. v Mošnjah na Gorenjskem rojeni in tje kaj pristojni Franc Pirc, ki je bil zaposlen pri poglobljenju prekopa. Potegnili so ga danes dopoldne okoli 10. ure iz Ljubljane.

Ij S ceste. Predvčerajšnjim je po Čevljarski ulici nek kolesar tako naglo in neprevidno vozil, da je zadel v neko damo ter ji pri tem napravil na obleki za 30 kron škodo. — Tudi prevozniki hlapec Korel P. je po Florijanski ulici tako naglo in neprevidno vozil, da je zadel tesarskega pomočnika Ivana Jerino, kateri je vsled sunka padel na nek kamen ter se na obrazu znatno poškodoval.

Ij Zagoneten slučaj. Ko je pred nekaj dnevi nesel 11-letni, nekoliko slabomni sin nekega peka iz Most košaro kruha v mesto, je bil od nekega moške-

ga na poti napaden, češ, da je lačen in da mu mora dati kruha in žemlj. Ker mu deček ni hotel nič dati, ga je neznanec prijel za usta in mu zagrozil z odprtim nožem. Nato je deček popustil košaro s kruhom in zbežal. V bližini je ležal pod nekim kozolcem nek drug moški. V tem trenutku sta prišla po cesti dva moška in sta na dečkovo pripovedovanje o dogodku komplica prišla, medtem ko je napadalec utekel. Aretovanec, ki je tudi nekoliko slabomnen, je najprvo povedal napačno ime. Ker je bil že večkrat zaradi tatvine predkaznovan, so ga oddali sodišču. Po ubeglem napadalcu se poizveduje.

Orli v Ajdovščini.

O tem se nam še piše od druge strani: Vipavska okrož. telovadba v Šturiji se je v nedeljo dobro obnesla. Sprejem je bil veličasten, dekleta v lepi narodni noši so odličila 160 Orlov s svežimi šopki prsi, iz oken se je vsipalo cvetje nanje. Pri sveti maši je igrala krasno vojaška godba. Ob četrti uri je nagajal dež dobre pol ure, potem pa se je vendar javna telovadba in ljudska veselica krasno izvršila. Telovadni prostor — veliki zaprti vrt — je bil nad vse pripraven in tudi lepo odličan. Orli so imponirali s svojim lepim, uzornim nastopom; zlasti je ljudi vzpodbudilo, da so se službe božje tudi popoldne udeležili. Srce nas je bolelo, ko so odšli.

Sobotna »Edinost« je pozivljala Ajdovce, naj pri pohodu Orlov ohranijo mirno kri in naj pokažejo, da so tudi napram nasprotnikom olikani. Nad spokorjenim grešnikom se je treba veseliti. Zato nas je tudi ta vest iznenadila in razveselila. Treba pa poudariti, da je prišlo to povelje — prepozno. Med tem, ko so bili dopoldne res popolnoma mirni, so zvečer ponavadi zopet izzivali in psovali. Tako vidimo, da so mladi učenci - bubci svojim vzgojiteljem že čez glavo zrasli in jih ne morejo več krotiti. V omenjeni notici »Edinosti« se povdarja svoboda. To je tista svoboda, ki je v našem okraju že prišla v pregovor: svoboda Kuncovega notarja Lokarja. To svobodo on že pridiguje, odkar je zapustil gimnazijske klopi. Kadar on govori, se mu usta cedijo te svobode. Ta svoboda pa obstoji v tem, da bi smeli njegovi somišljeniki in učenčki vse na tem ljubem svetu, pozdravljati celo javne plesavce s kršč. pozdravom: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« — med tem ko pijani liberalci med tolpo uganjajo najostudnejša bogoskrunstva s sv. spovedjo in obhajilom itd., mi pa bi kakor pohlevni kužki morali mirno čepeti v kotu. Mi zahtevamo svobodo za vse. Na javni cesti zahtevamo mir, sicer si ga bomo izvojevali pred č. kr. sodnijo. Mi nikogar ne izzivamo. Besede, ki so res stale na naši okrožnici, niso imele tega namena. Izkušenj, ki smo jih že nebrojokrat doživeli v Ajdovščini, smo le hoteli opozoriti naše Orle na neolikane in podivjane razmere ondot, v katerih naj s svojim olikanim in pogumnim nastopom imponirajo. Zahtevamo pa tudi mi, da se nas ne izziva. Kadar boste to definitivno dosegli in pokazali v dejanju, takrat bomo veseli, pa bomo tudi javno razglasili, da ste se poboljšali.

Orl.

Razne stvari.

Ginekološki kongres v Peterburgu. Pod predsedstvom dr. Otta vrši se od 22. do 28. septembra t. l. v Peterburgu V. mednarodni ginekološki in porodničarski kongres. Predsedstvo kongresa pozvalo je »Društvo zdravnikov na Kranjskem«, da opozori slovenske zdravnike na to prireditelj in da eventualno skliče slovenski narodni odbor, ki bi imel vršiti potrebne predpriprave. Gospodje kolegi, ki se nameravajo udeležiti kongresa, javijo naj se predsedstvu društva zdravnikov.

Peš okoli sveta. »Amerikanski Slovenec« poroča: Na svojem pešpotovanju okoli sveta se je v ponedeljek zglašil v Jolietu g. Josip Mikulec, rodom Hrvat iz Zagreba, odkoder je odpotoval dne 5. februarja 1906. Doslej je prepotoval Evropo, Afriko in Južno Ameriko. Prehodil je skupaj 22.000 milj in raztrgal 44 parov obuval. V začetku svojega potovanja je nosil obutev št. 6, sedaj nosi št. 9. Od tu je odpotoval proti zapadu in potem se obrne proti New Yorku, kamor upa priti dne 1. jan. 1911. Potuje za stavo 10.000 dolarjev.

Književnost.

* Za romarje v Sveto deželo priporoča »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani sledeče potopisne knjige:

Woerl, *Kleiner Orientführer*, 2 K 40 vinarjev.

Meyers *Reiseführer durch Palästina und Syrien*, 9 kron.

Baedekers *Reiseführer durch Palästina und Syrien*, 12 K.

Posendorfer, *Vom Donaustand ins heilige Land*. Gedenkbuch an den II. oberösterreichischen Pilgerzug, vezano 7 kron.

Keppler, dr. Pavel, škof rottenburški. *Wanderfahrten und Wahlfahrten im Orient*, vezano 12 K 60 vin.

* Erker »Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacro Altaris ministerio. Editio altera emendata et aucto. Broš. 4 K 60 h, vez. 5 K 80 h. Druga pomnožena izdaja Erkerjevega Enchiridiona je avtentična, jasna in precizna, upošteva vse dekrete in spada med klasična dela te vrste. Dobi in naroči se pri »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani, ki je delo založila.

* Aprobirana učna knjiga. C. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk je objavilo s razpisom dne 14. julija 1910, št. 28.990, da se bo razglasila obča aprobacija knjige Juvančič Friderik: Učna knjiga francoskega jezika za srednje in njim sorodne šole. I. del. Dobi se v »Katoliški Bukvarni«.

Telefonska in brzojavna poročila.

MINISTRSKI SVET.

Dunaj, 19. avgusta. Ob 3. popoldne se včeraj prekinjeni ministrski svet nadaljuje. V prvi vrsti se bo vršilo posvetovanje glede mesne draginje.

PRESTOLONASLEDNIK HOČE, DA SE REŠI ČEŠKO-NEMŠKI SPOR?

Praga, 19. avgusta. »Narodny listy« poročajo, da prestolonaslednik zelo dela nato, da se reši češko-nemški spor in se omogoči delavnost češkega deželnega zbora. Baje se mu bo v kratkem času ponudila prilika, da sliši o tem vprašanju sodbo kompetentnih mož. Baje je obisk prestolonaslednika pri grofu Černinu imel namen, se o tem vprašanju informirati. »Videnski dennik« objavlja o tej stvari članek in pravi, da mora prestolonaslednik izvedeti, kakšno dvojno moralo imajo Nemci, ki hočejo v Pragi to, kar Slovencem v Gradcu nočejo dati. Treba je, da so na najvišjih mestih o nedoslednosti nemške politike poučeni in posežejo vanjo.

BURIAN.

Budimpešta, 19. avgusta. Minister Burian se poda prihodnji teden na Sedmograško, kjer ostane en teden, potem pa se poda na 7 dni trajajoče inšpekcijsko potovanje v Bosno in Hercegovino.

IZVOZ ŽIVINE V NEMČIJO SE PREPOVE.

Mnukovo, 19. avgusta. Bavarska vlada je na vprašanje mesarske zadruge odgovorila, da Avstrija ne misli na to, da bi z ozirom na draginjo mesa prepovedala izvoz živine v Nemčijo in tega sploh tudi ne more storiti, ker se temu Ogrska, ki je na izvozu zelo interesirana, odločno protivi.

MEZDNI BOJI V OGRSKI.

Budimpešta, 19. avgusta. Vsi tukajšnji mlini so delo ustavili, vsled česar je čez 8000 delavcev brez posla.

ŠPANSKE REČI.

Dunaj, 19. avgusta. V »Fremdenblattu« izjavlja P. Ledochowsky v ime generala jezuitov P. Weruza, da so vesti, da je P. Weruz svoj dopust prekinil in s papežem konferiral, da ga pregovori k milejši politiki nasproti Španiji, oziroma gospodu Canalejasu, popolnoma izmišljene.

DEMONSTRACIJE PROTI NEMŠKI ZASTAVI V PRAGI.

Praga, 19. avgusta. Na hiši »pri zlatem križu«, ki je last pomožnega društva v Nemčiji, so izobesili včeraj nemško državno zastavo. Opoldne se je zbralo pred omenjeno hišo več ljudi, ki so burno zahtevali, naj se zastava odstrani, češ, da je to provokacija. Ker se je zbiralo vedno več ljudi, je policija demonstrante razkropila. Drugih demonstracij ni bilo.

POSILANJE V AMERIKO.

Krakov, 19. avgusta. Socialno-demokratski poslanec Dascynski se poda v Ameriko, kjer bo v več mestih predaval, vrne se pa v Evropo šele novembra meseca.

GRŠKE HOMATIJE.

Atene, 19. avgusta. Vojni minister Zorbas je prosil za demisijo. Kralj je odredil ustanovitev nove vojne akademije.

POLET AVIATIKA MOISANTA IZ PARIZA V LONDON.

London, 19. avgusta. Včeraj dopoldne je nadaljeval aviatik Moisant svoj polet iz Tilmanstone, kjer se je spustil na zemljo, dalje proti Londonu, a se je moral pri Bromlyu zopet spustiti na

tla, ker mu je veter preveč nasprotoval. Ko je bilo vreme ugodnejše, se je dvignil, nakar je nadaljeval svoj polet z letalnim strojem nemoteno. V Londonu ga je pričakovala velikanska množica v okolici kristalne palače. Ko je Moisant dospel s svojim Bleriotovim strojem v London in ga je množica okoli kristalne palače zagledala, mu je občinstvo priredilo nepopisne ovacije, ki so postale tem večje, ko je drzni zrakoplovec zavil v zraku preko trga ter se srečno spustil na zemljo pred kristalno palačo. Policija je komaj vzdrževala red. Vedno in vedno so se ponavljale ovacije zrakoplovcu, ki je poletel iz Pariza v London z letalnim strojem. Ljudje so ga dvignili na rame ter ga nesli v dvorano palače, kjer je zrakoplovec, ki ni od predvčerajšnjem ničesar zavžil, spil kozarec mleka.

K POŽARU NA BRUSELSKI RAZSTAVI. PANIKA MED OBČINSTVOM NA RAZSTAVI.

Bruselj, 19. avgusta. Predvčerajšnjim ob 9. uri zvečer je nastala med posetniki svetovne razstave velika panika. V Avenue des Nation, na mestu, kjer je bil paviljon mesta Pariza, se je opazil naenkrat velik oblak dima. Ljudje so mislili, da je izbruhnil požar in je nastala velika panika med njimi. Pozneje se je dognalo, da je gorela samo neka mast, kar je povzročilo mnogo dima.

Bruselj, 19. avgusta. Število razstavnih uslužbencev, ki so izgubili vsled požara svoje službe, je izredno veliko ter se čeni na 5000. Večinoma so pazniki, natakariji in natakarike, prodajalci in prodajalke. Za te uslužbence se namerava uvesti obširna pomožna akcija. Njim v korist nameravajo prirediti gledališke predstave ter vrten koncert vseh belgijskih pevskih društev. Tudi se zbirajo za uslužbence denarne podpore, ki so že doslej dosegle znatno vsoto.

48 DRŽAV ZDRUŽENIH.

Ko se Arizona in New Mexico v kratkem združita s severno ameriško Unijo, bo zadnja sestavljena iz 48 držav. Od začetka jih je bilo 13. Leta 1791 se je pridružila Vermont kot 14. država. Kentucky je sledila 1792, Tennessee 1796, tako da se je novo stoletje moglo začeti s šestnajstimi državami. Leta 1803 se je priključila Ohio, edina država, ki se je združila brez vsake formalnosti. Predsednik ni izdal nobenega proglasa in kongres ni določil nobenega ukrepa; dotedanji teritorij je bil kar prištet k Uniji. Devet let pozneje se je pridružila Louisiana, in leta 1816 je sledila Indiana. Leta 1817 je pristopila Mississippi, 1818 Illinois, 1. 1819 Alabama, 1820 Maine in 1821 Missouri. Potem je preteklo petnajst let preden je k štiriindvajsetim državam prišla petindvajseta. Leta 1836 se je pripustila Arkansas, 1837 Michigan, 1845 Florida in Texas, 1846 Iowa, 1848 Wisconsin, 1850 California, 1859 Minnesota, 1861 Kansas. Leta 1863. se je napravila iz delov države Virginia nova država: West Virginia, in leta 1864. je bila pripuščena Nevada. Spet je preteklo dvajset let, da je prišla nova zvezda v državni prapor: leta 1876. je stopila v zvezo Colorado. Trinajst let pozneje, leta 1889., so se smele priključiti South Dakota, North Dakota, Montana in Washington. Sledili sta Idaho in Wyoming leta 1890, potem sta prišli tekom let na vrsto Utah in Oklahoma, in sedaj skleneta vrsto Arizona in New Mexico.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 19. avgusta.

Pšenica za oktober 1910	9.69
Pšenica za april 1911	9.93
Rž za oktober 1910	7.34
Rž za april 1911	7.30
Oves za oktober 1910	7.30
Koruza za avgust 1910	5.57
Koruza za september 1910	5.62
Koruza za maj 1911	5.64

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
18	9. zveč.	737.7	21.1	brezvetr.	jasno	
19	7. jut.	38.9	16.7		megla	0.0
	2. pop.	37.2	29.2	sl. jzah.	pol. obl.	
Srednja včerajšnja temp. 21.23 norm. 18.6°.						

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepeča živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spriceval.

J. SERRAVALLO, g. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Ali ste že odposlali položnico „Slovenski Straži“?

2379

Globoke žalosti potrti naznanjamo v svojem in imenu vseh sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša predobra in nepozabna soproga, oziroma mati, hči, sestra in teta, gospa

Antonija Paučič roj. Finžgar

danes dne 18. avgusta ob 2. uri zjutraj po dolgotrajni bolezni, v 37. letu svoje dobe, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo nepozabne pokojne se bode v petek dne 19. t. m. ob 5. uri popoldne slovesno blagoslovilo in preneslo iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Svete maše za dušičice se bodo brale v več cerkvah.

Predrago pokojno priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Novo mesto, 18. avgusta 1910.

Rodbina Paučičeva.

Ženitbena ponudba!

Vdovec star 34 let brez otrok in lesni trgovec na deželi se želi seznaniti s kako gospodično v starosti 20 do 30 let ter s premoženjem najmanj 3000 K, ki bi bila zmožna tudi nekoliko pisave in računstva. Vdovec brez otrok niso izključene. Se resne ponudbe naj se z natančnim naslovom in ako mogoče s sliko, pošljejo do konca tega meseca v zaprtem pismu na naslov „Zvestoba“ na upravo „Slovenca“.

Proda ali v najem se odda 2368

velika delavnica

primerna za stavbeno obrt: cesta na Rudolfovo železnico šte. 10. Prostor je primeren tudi za vogalno stavbo. Poizve se v »Obrtnem pomožnem društvu« v Ljubljani, Kongresni trg 4, I. nadstr.

Absolvent trgovske šole

zmožen slovenskega in nemškega jezika, nemške stenografije in strojepisja želi vstopiti v službo. Nastop takoj. Cenjena pisma pošto ležeče pod „B. 32“ Loka pri Žusmu. 2373 3

Mlad trgovec

v 28. letu išče priženitve v trgovino ali na posestvo s 1600 K gotovine. Pozneje večja dedščina. Pisma na upravnishvo pod „Trgovec“.

2380 3

Katoliška Bukvarna v Ljubljani
sprejme v svrhu knjigotržko - strokovnega naraščaja

praktikanta

ki je dovršil vsaj štiri gimnazijske razrede in je bil vseskozi vzornega obnašanja. Ponudbe se sprejemajo do 25. avgusta. Vstop 1. septembra 1910, 2371

2 učenca terarium

sprejme takoj za mizarški obrt Damijan Bonča, mizar v Vižmarjih šte. 48, p. št. Vid nad Ljubljano. 2372 10

Velik lep
z vodometom in stojalom se radi odpotovanja takoj ceno prodaja. — Naslov pri upravnishvu „Slovenca“.

št. 13.928.

Razpis

za zgradbo

okrajne ceste Malagora-Polom v cestnem okraju Kočevje

na 65.400 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila na enotne cene proračuna ali z napovedbo pavšalnega zneska naj se predložijo

do 27. avgusta t. l. ob 12. uri opoldne
podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatenih z napisom: »Ponudba za prevzete cestne zgradbe Malagora-Polom«. Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Poleg pismene ponudbene obravnave se vrši dne 29. avgusta t. l. ob polu 2. uri popoldne v Maligori še ustmena zmanjševalna licitacija in sicer za posamezne cestne dele, dolge po okroglo 2000 m, oziroma 1684 m, v katere se bo cela 7684 m dolga proga delila.

Pri ustmeni ponudbeni obravnavi za delne proge je od vsakega ponudnika položiti 100 kron vadija, kateri se bo pri odobreni ponudbi popolnil kot varščina na 10% pogojene svote iz zaslužka, ki se bo izplačeval vsaki mesec po napredku dela.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo ali sploh vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 19. avgusta 1910.

2382 (3)

št. 14525-10

Razglas

o sprejemu učencev v kmetijsko šolo na Grmu.

Meseca novembra se prične na Grmu novo šolsko leto za učence zimске in letne šole. Zimska šola traja dve zimi od novembra do konca marca in je namenjena kmetiskim sinovom iz poljedelskih in živinorejskih krajev, letna šola traja od novembra do konca oktobra in je namenjena v prvi vrsti mladeničem iz vinorodnih krajev.

Za šolsko leto 1910/11 je popolniti 20 prostih mest in sicer po 10 za učence zimске in učence letne šole. Razen tega se sprejemajo v šolo tudi plačujoči učenci, ki plačujejo za hrano in stanovanje v zimski šoli po 150 K in v letni šoli po 300 K na leto.

Prošnji za sprejem in za deželne ustanove je priložiti: 1. rojstni list, 2. zadnje šolsko izpričevalo, 3. zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti, 4. izpričevalo o lepem vedenju in 5. izjavo staršev ali varuha, s katero se zavezujejo plačati stroške šolanja.

Prošnjo, ki je koleka prosta, je poslati ravnateljstvu šole na Grmu

do 15. septembra t. l.

Prosilci, ki se morejo izkazati s tistim znanjem, ki ga daje prvi tečaj zimске šole, se lahko sprejmejo v drugi tečaj zimске šole. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole na Grmu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 12. avgusta 1910.

2376 (2)

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in rujava za parkete ali polikane

tla priporoča v škaflih po en, pol in četiri kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1413 46

? I ?
I K O
? O ?

Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena

se dobi samo pri

H. SUTTNER, Ljubljana, Mesni trg

Lastna tovarna ur v Svici.

2018

Tovarniška varšivena znamka „IKO“.

? I ?
I K O
? O ?

Kupujte le vžigalice: „V korist obmejnim Slovincem“.

Ant. Bajec cvetlični salon Pod Trančo št. 2, poleg čevljar. mostu

Izdeluje šopke, vence, trakove.
Velika zaloga nagrobnih ven-
cev. Zunanja naročila točno.
Cene zmerne.

3662 52-1

Prodaja trgovine.

50 let obstoječa, jako dobro vpeljana **trgo-
vina mešanega blaga** s stalnimi odje-
malci, na zelo lepem in prometnem kraju
Dolenjske ob glavni cesti Ljubljana - Novo
mesto - Zagreb, se radi bolezn

takoj prodaj

z vso opremo in zalogo blaga.

V kraju je poštni in brzojavni urad,
železnična postaja v bližini. V kratkem se
začne graditi nova železnična proga in je
pričakovati velikanskega prometa.

Enonadstropna hiša ima v prvem nad-
stropju 6 sob s pritliklinami, v pritličju 2 sobi,
prodajalno, 3 skladišča, 2 kleti, lep hlev,
gospodarsko poslopje in velik vrt. Cena
70.000 kron.

Prodaja se tudi več lepih **nijlo in trav-
nikov**. Naslov pove upravništvo tega lista
pod št. 1902. 2370 3

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne
železnice v Beljaku prosi,
da se mu doloži 11 ška-
telj tako izborna učinku-
jočih 3281

Salmijakovih pastil

(kašelj, lajšajočih, slez razkrajajočih)
lekarja Piccoli v Ljub-
ljani, c. in kr. dvornega
založnika, papeževga
dvornega založnika. Ena
skatljica 20 vin., 11 ška-
telj 2 kroni. Naročila po
povzetju. :-:

Ženitbena ponudba.

Želim se poročiti z od 40 do 50 let starim
možkim, ki bi bil krščanskega in treznega značaja
in bi imel kako stalno službo s pravico do penzije
ali da bi bil organist na večji fari. Vdovci z enim
otrokom niso izključeni. Stara sem 37 let, premo-
ženja imam v denarju 1900 K, poštena in sem izu-
žena kuharica. Ponudbe naj se pošljejo na uprav-
ništvo Slovence če mogoče s sliko pod imenom:

„Miroljubnost“

2277

Vila Epos

Bled-Mlino blizu hotela Petran se vsled
smrti posestnika prodaja dne 27. avgusta
1910 ob 3. uri popoldne na licu mesta
potom prostovoljne javne dražbe. Pojasnila
daje D. Repe, Bled 2336 3

Ešvegersko
sivo in rdečo
Marzeljsko
Angeljnovno

Milo

Priporočila tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana

1661

Čebelno-
voščene
in
stearinske

Sveče

: Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano
črno dalmatinsko vino
najboljše sredstvo
„Kuč“
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
BR. NOVAKOVIĆ, Ljubljana.

Enonadstropna hiša

majhna se prodaja iz proste roke v Rožni
dolini št. 217 pri Ljubljani, ležeča nasproti
peka. 2147 8-1

Uradnik

popolnoma več slo-
venščine in nemškega
jezik, z večletno pi-
sarniško prakso in
dobrimi spričevali ter
lepo pisavo želi nasto-
piti primerno službo. Ponudbe pod „Uradnik“
na upravništvo „Slovenca“.

2366

2290 Najnovejše 3-1

planinske slike v razni velikosti in razglednice

priporoča
Marilja Tičar, trgovina s papirjem
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 26.

Za takojšnji nastop se išče 2369 3

hišni sluga

samec ali oženjen brez otrok, ki je zmožen
tudi nemščine. Prednost imajo prosilci, ki se
razumejo tudi na oskrbo vrta in so že služ-
bovali v enakih službah. - Ponudbe naj se
pošiljajo na oskrbnišvo graščine barona
Borna pri Sv. Ani nad Tržičem, Gorenj.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Dobri
in
povrski

Z dobrim vspehom

2268 se pripravlja k 10-1

skušnji za enoletne prostovoljce.

Tozadevna vprašanja naj se naslovijo na
upravo »Slovenca« pod naslovom »Skušnja«.

Veletrgovina z železnino

„Merkur“

Peter Majdič
Celje

2334 se priporoča.

! Meso ceneje!

Slavnemu občinstvu se naznanja, da se bode od torka, to je 16. t. m. naprej
na stojnici gosp. Zana na Vodnikovem trgu
poleg Mahrove hiše

prodajalo meso mlade živine in telet
prednje meso kg po 1 K 12 vin.
zadnje meso kg po 1 K 20 vin.

2356

Priporoča se za obilen obisk

ANA ANŽIČ.

Živina se kolje v tukajšnji mestni klavnici pod nadzorstvom gosp. živinozdravnikov.

Romanje v Lurd in Rim

Odhod iz Beljaka 2. septembra 1910. Potovanje traja 18 dni.

Potovalni načrt: Beljak - Pontabelj - Padova - Milan - Genova -
Nica - Marzilja - Lurd - Marzilja - Genova - Pisa - Rim - Florenca -
Benetke - Pontabelj - Beljak.

Odmori bodo v: Padovi pol dneva, Milanu pol dneva, Marzilji 1 dan,
Lurdu 4 dni, Genovi 1 dan, Rimu 3 dni, Florenci 1 dan, Benetkah 1 dan

Cene: I. razred K 550.—
II. razred „ 440.—
III. razred „ 270.—

S temi cenami je pokrito: 1. Vožnja od Beljaka v Lurd in nazaj; 2. hrana, obstoječa iz
zajutka, kosila, večerje med celo vožnjo; 3. vožnja romarjev in prtljage s kolodvo-
rov in na kolodvore; 4. stanovanje; 5. napitnine gostiln. osobju in lokalnim vodnikom
Opomba: V Rimu sprejmo sv. Oče romarje v posebni avdijenci. 1948
Zahtevajte prospekte, prigrasnice in položnice pri: Simonu Gabercu, dekanu in
častnem kanoniku v Mariboru, predmestna župnija sv. Magdalene, in Ludoviku
Ribiču, mestnem kaplanu v Radgoni (duhovni vodja romanja.)

„Berson“

so neprekosne glede kakovosti in trpež-
nosti; čevlji se težje zvrne, manj drči in
čevlji dobi elegantno obliko. Pazi naj se
na znamko

„BERSON“

Najboljše
gumijeve pete.

Dobe se v vseh trgovinah za usnje, čevlje,
gumijevo in drožer. blago v monarhiji. Na
debelo pri zastopnikih

SIGMUND BEER & sinovi
DUNAJ VI/2.